

Брюксел, 14.9.2016 г.
COM(2016) 581 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА
ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

**Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж: към
втора фаза на Европейския фонд за стратегически инвестиции и нов Европейски
план за външни инвестиции**

За да се стимулират заетостта и растежът както в Европа, така и в световен мащаб, се изискват интелигентни и устойчиви инвестиции.

От ноември 2014 г. насам Комисията мобилизира значителни финансови ресурси на ЕС по новаторски начин, който увеличава максимално въздействието на публичните средства и мобилизира частни инвестиции. Устойчивите инвестиции, по-специално в инфраструктура и в малките и средните предприятия, заемат централно място в политическите ѝ действия, по-специално посредством по-ефикасното използване на ограничените бюджетни ресурси на ЕС, наред с мерки за подобряване на бизнес средата като цяло.

Комисията продължава да насърчава нови начини за максимално оползотворяване на всяко евро от публичните средства, за мобилизиране на частния сектор и за постигане на осезаеми резултати в реалната икономика.

В ЕС този подход вече показва обнадеждаващи резултати. Ето защо следва да се подсилят финансовият капацитет и да се удължи срокът на действие на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), който стои в центъра на Плана за инвестиции за Европа.

Извън ЕС този нов подход ще бъде полезен и за справяне с многобройните предизвикателства в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, и в Африка. В този контекст и с цел да се стимулират устойчивото развитие, растежът и заетостта в държавите партньори и да се предприемат действия за отстраняване на първопричините за миграцията, днес Комисията представя предложение за амбициозен Европейски план за външни инвестиции (ПВИ).

I. Планът за инвестиции за Европа — ЕФСИ 2.0

Планът за инвестиции за Европа се доказва като полезен инструмент за постигането на конкретни резултати и насърчаването на устойчив ръст в ниските нива на инвестициите в Европа след финансовата криза. Начинът, по който е структурирана гаранцията, осигурява оптимално използване и мобилизиране на ограничените публични ресурси с цел постигането на осезаеми резултати за заетост и растеж. Чрез ЕФСИ за по-малко от една година групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) — стратегическият партньор на Комисията по отношение на Плана за инвестиции за Европа — е мобилизирала близо 116 милиарда евро в 26 държави членки. През същия период над 200 000 МСП са се възползвали от ЕФСИ¹. От Финландия до Гърция и от Ирландия до Хърватия, от авангардните промишлени проекти до обновяването на хранително-вкусовата промишленост от страна на МСП и дружества със средна пазарна капитализация в Европа, от вятърните паркове до въвеждането на нови технологии в здравеопазването — ЕФСИ води до реална положителна промяна, като предоставя подкрепа за иновативни проекти,

¹ Вж. Съобщението на Комисията от 1 юни 2016 г. „Европа инвестира отново — Преглед на постигнатото по Плана за инвестиции за Европа и следващи мерки“, COM(2016) 359 final.

допринасящи за създаването на работни места и растеж в местните общности. По този начин ЕФСИ играе важна роля и в борбата с младежката безработица².

На 28 юни 2016 г. Европейският съвет стигна до заключението, че „Планът за инвестиции за Европа, по-специално Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), вече доведе до конкретни резултати и е важна стъпка за подпомагане на мобилизирането на частни инвестиции, като същевременно се използват разумно ограничените бюджетни ресурси. Комисията възнамерява в скоро време да представи предложенията относно бъдещето на ЕФСИ, които следва да бъдат разгледани спешно от Европейския парламент и от Съвета“³. Със своето предложение, прието днес, Комисията предприе необходимите действия по тези приоритети.

Комисията възнамерява да удължи двойно срока на действие на ЕФСИ и да удвои неговия финансов капацитет ЕФСИ бе създаден за първоначален период от три години и с цел мобилизирането на стратегически инвестиции в размер на най-малко 315 милиарда евро. Предвид неговия успех, Комисията реши да представи регламент за изменение, с който се удължава срокът на действие на ЕФСИ и се увеличава неговият капацитет. Така ще се избегнат също възможни смущения по отношение на финансирането, а на организаторите на проекти ще се гарантира, че могат да подготвят проекти, които да бъдат представяни и след изтичането на първоначалния период на инвестиции. Представеното днес законодателно предложение за удължаване обхваща периода на настоящата многогодишна финансова рамка, като с него до 2020 г. следва да се мобилизират инвестиции на обща стойност най-малко половин трилион евро. За увеличаване на капацитета на ЕФСИ в още по-голяма степен и за да се постигне търсеното удвояване на целта за инвестиции, Комисията призовава държавите членки също приоритетно да дадат своя принос. За периода след 2020 г. Комисията възнамерява да представи необходимите предложения, с които да се гарантира, че ще продължат да се реализират стратегически инвестиции на едно устойчиво равнище.

Представеното днес предложение включва следните основни елементи:

ЕФСИ 2.0 — удължаване на срока на действие, увеличаване на капацитета и засилване на допълняемостта (първи стълб):

В допълнение към удължаването на срока на действие и увеличаване на капацитета, днешното законодателно предложение засилва допълняемостта, като вниманието се съсредоточава върху пазарните неефективности и неоптималните инвестиционни ситуации, за да се осигури по-високо ниво на привличане на инвестиции от частния сектор. За да се извлече максимална полза от инициативата, наред с увеличаването на обемите на инвестициите, ЕФСИ следва да продължи да поставя акцента най-вече върху качеството на инвестиционните проекти (онези, които водят до по-висока производителност и

² Регламентът за ЕФСИ предвижда три оценки: оценката на Комисията се публикува заедно с предложението за ЕФСИ 2.0, а представянето на оценката на ЕИБ понастоящем е планирано за октомври. Независимата оценка, която трябва да бъде извършена от външни експерти, ще бъде налице през ноември.

³ EUCO 26/16.

конкурентоспособност). С оглед на тяхното значение за единния пазар, трансграничните инфраструктурни проекти, включително свързаните с тях услуги, бяха специално набелязани като проекти, осигуряващи допълняемост. Освен това в бъдеще ЕФСИ ще се съсредоточи в още по-голяма степен върху устойчивите инвестиции във всички сектори, за да продължи да работи за изпълнението на целите на Споразумението от Париж относно изменението на климата (COP21) и да спомогне за осъществяването на прехода към кръгова икономика с ефективно използване на ресурсите и с нулеви въглеродни емисии⁴ в съответствие с Програмата до 2030 г. и целите за устойчиво развитие. Предлага се също така по-голяма част от финансирането да се насочи към МСП, като се има предвид, че пазарното усвояване е особено бързо в прозореца за МСП, където резултатите на ЕФСИ надхвърлиха очакваното. И накрая, чрез обединяване на ресурси от Програмата на ЕС за заетост и социални иновации (EaSI) и ЕФСИ беше разработен набор от нови финансови инструменти, с които да се засили подкрепата за социалното предприемачество и микрофинансирането⁵.

⁴ Що се отнася до транспортните и енергийните проекти, Комисията предлага ЕФСИ в още по-голяма степен да бъде насочен към политическите приоритети на ЕС, определени в насоките за Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и трансевропейската транспортна мрежа TEN-T. Комисията също така отчита, че е важно част от бюджета на Съюза, например частта на разположение в рамките на МСЕ, да се използва под формата на безвъзмездни средства за съчетаване с ЕФСИ. Съчетаното използване на безвъзмездни средства и ЕФСИ ще помогне на проектите да станат икономически и финансово жизнеспособни, като по този начин се генерира добавена стойност от разходите на Съюза чрез привличане на допълнителни ресурси от частни инвеститори.

⁵ В резултат на това общият ресурс на финансовите инструменти в подкрепа на социалните предприятия и микрофинансирането се очаква да надхвърли 1 милиард евро (за сравнение първоначално предвидените средства по третата ос на EaSI са били в размер на 193 милиона евро) и да мобилизира финансиране в общ размер на близо 3 милиарда евро, включително от частния сектор, на равнището на крайните получатели.

*Чака се окончателно одобрение

Важна цел на ЕФСИ 2.0 е да се подобри географският обхват на ЕФСИ и да се подсили усвояването в по-слабо развитите региони и регионите в преход. В тази връзка комбинирането на ЕФСИ с други източници на финансиране от Съюза, в това число европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), е ключов елемент⁶. Днес Комисията прие предложение за опростяване на Регламента за общоприложимите разпоредби, за да се улесни подобно комбиниране. Освен това Европейският консултантски център по инвестиционни въпроси ще бъде подсилен на регионално и местно равнище, за да може активно да допринесе за секторната и географската диверсификация на ЕФСИ.

Предлага се също да се повиши прозрачността при инвестиционните решения и процедурите за управление. Инвестиционният комитет ще трябва по-подробно да обяснява в своите решения, които се оповестяват публично, причините, поради които счита, че дадена операция следва да се ползва от гаранцията от ЕС, особено с оглед на допълняемостта. Освен това наборът от показатели ще се публикува след подписването на съответната операция с гаранция от ЕС. Предложението включва също така задължение за ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) да информират крайните бенефициери, включително МСП, за наличието на подкрепа по ЕФСИ.

⁶ Комисията вече е публикувала конкретни насоки по въпроса (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf) и ще продължи с по-нататъшното опростяване на цялостната рамка за разработване на такова комбиниране.

Засилена техническа помощ (втори стълб):

Европейският консултантски център по инвестиционни въпроси ще предоставя техническа помощ по-близо до проектите и организаторите на проекти посредством споразумения със съответните участници на местно равнище. Ще се предоставя и по-целенасочена и по-съобразена с конкретните нужди техническа помощ за проекти, включващи няколко държави членки, за проекти, които допринасят за постигане на целите на COP21, и за комбинирането на ЕФСИ с други източници на финансиране от Съюза, като например европейските структурни и инвестиционни фондове, „Хоризонт 2020“ и Механизма за свързване на Европа. В тази връзка предложението за ЕФСИ 2.0 предвижда също, че консултантският център следва активно да допринася за постигането на секторна и географска диверсификация на ЕФСИ, като подкрепя ЕИБ в усилията ѝ да инициира нови проекти на място, когато това е необходимо.

В този контекст Комисията ще проучи възможността в представителствата ѝ в държавите членки да бъдат определени специални европейски пратеници за инвестициите, които да работят съвместно със съответните служби на Комисията в единен екип за инвестиционната политика.

Премахване на пречките пред инвестициите и по-нататъшно задълбочаване на единния пазар (трети стълб):

Цялостната бизнес среда е важен елемент, когато става въпрос за насърчаването на устойчиви инвестиции. Някои от мерките за подобряването ѝ трябва да се осъществяват на национално равнище; действия за справянето с други предизвикателства могат успешно да се предприемат **на европейско равнище**. В рамките на усилията си за подобряване на инвестиционната среда в Европа, Комисията вече предложи конкретни инициативи в подкрепа на инвестициите и на финансирането на реалната икономика, като например понижаването на капиталовите изисквания за застрахователните и презастрахователните дружества при инвестициите в инфраструктурата и приемането на практическо ръководство за прилагането на правилата за държавните помощи в контекста на публичното финансиране на инфраструктура. Освен това в стратегиите за енергийния съюз, съюза на капиталовите пазари, единния пазар и цифровия единен пазар, както и в пакета за кръговата икономика и международните търговски и инвестиционни споразумения се съдържат конкретни мерки, с които, ако бъдат цялостно изпълнени, ще се премахнат пречките, ще се насърчат иновациите и допълнително ще се подобри инвестиционният климат. Така например, енергийният съюз ще допринесе за повишаване на предварителната сигурност по отношение на счетоводното отчитане в публичния сектор за конкретни сектори, например във връзка с енергийната ефективност. Евростат доразработи и доизясни съответните счетоводни правила за публичния сектор (ЕСС 2010), по-специално в областта на публично-частните партньорства (ПЧП). На 29 септември 2016 г. ще се публикува ръководство за статистическото третиране на ПЧП, изготвено в сътрудничество с ЕИБ и насочено най-вече към заинтересованите страни от частния сектор. Публикуването на ръководството ще бъде последвано от активна информационна кампания. В допълнение, и както беше подчертано в съобщението от 1 юни, Евростат следи внимателно въздействието на счетоводните правила в публичния сектор върху създаването

на публично-частни партньорства в различни сектори и при необходимост ще предприеме допълнителни действия.

Съюзът на капиталовите пазари⁷ ще спомогне за премахването на финансовите пречки пред инвестициите. За тази цел се обмислят допълнителни изменения на директивата „Платежоспособност II“ по отношение на инвестициите на застрахователи в инфраструктурни предприятия и на регулаторната рамка за рисковия капитал. В рамките на предстоящото преразглеждане на банковото законодателство, което ще бъде извършено преди края на годината, Комисията ще предложи също така да се намалят капиталовите изисквания, приложими за банките, когато инвестират в активи в сферата на инфраструктурата. Инициативите за по-нататъшно укрепване на единния пазар на стоки и услуги също са от съществено значение за отключването на пълния потенциал на инвестициите в Европа. Стратегията за единния пазар ще спомогне за създаването на нови бизнес възможности и за премахването на съществуващите регулаторни и административни пречки, по-специално за доставчиците на услуги, които искат да разширят дейността си в цяла Европа. Работи се по конкретни предложения, свързани с прилагането на правилата на единния пазар, както и с мерки в областта на бизнес услугите, реструктурирането на предприятия и несъстоятелността и създаването на проста, модерна и защитена от измами система на ДДС. Благодарение на стратегията за цифровия единен пазар ще се засили регулаторната сигурност в сектора на цифровите технологии. Комисията проучва възможността за създаване на единна рамка на ЕС за издаване на разрешения, пряко приложима към големи проекти с трансгранично измерение или големи инвестиционни платформи, които включват национално съфинансиране.

Държавите членки трябва да засилят своите усилия за провеждане на необходимите реформи за премахване на пречките за инвестиции, посочени в контекста на европейския семестър. Това се отнася до области като несъстоятелността, обществените поръчки, съдебните системи и ефективността на публичната администрация или специфичната за различните сектори нормативна уредба. Тези реформи, набелязани в специфичните за всяка държава препоръки, са необходимо условие за поддържане и повишаване на равнищата на инвестициите в държавите членки при отчитане на националните особености. Препоръките за реформи в областта на инвестициите ще бъдат обсъдени в различните състави на Съвета през есента. В този контекст и в хода на подготовката на европейския семестър за 2017 г. Комисията ще актуализира оценките на предизвикателства за инвестиционната среда в държавите членки, които ще бъдат публикувани отново заедно с годишния обзор на растежа.

II. Европейският план за външни инвестиции

Инвестициите са ключов фактор също и за промяната на политиката и помощта за развитие, така че по-ефективно да се способства за постигането на целите за

⁷ Вж. приетото днес съобщение „Съюз на капиталовите пазари — ускоряване на реформата“, COM(2016) 601.

устойчиво развитие и да се предприемат действия за справяне с многобройните предизвикателства в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, и в Африка. Интелигентните и устойчиви инвестиции могат да играят съществена роля за стимулиране на заетостта и растежа в развиващите се страни, за осигуряване на повече стабилност и за подобряване на условията в нестабилни държави, засегнати от конфликти.

На 28 юни 2016 г. Европейският съвет одобри предложението на Комисията за създаване на нова рамка за партньорство с трети държави⁸. Тази рамка се основава на идеята, че справянето с предизвикателството, което миграцията представлява, изисква съвместни усилия, които са изцяло интегрирани в цялостните отношения на ЕС с държавите партньори и се подкрепят с всички съответни политики и инструменти на ЕС. С цел справяне с миграционните потоци се разработват пактове с държавите партньори, насочени към постигане на краткосрочните цели за спасяване на човешки живот в морето, увеличаване на процента на връщанията и създаване на възможности за мигрантите и бежанците да останат близо до дома си.

Нужен е нов подход, за да се работи за справяне с факторите — първопричини за миграцията, и да се подкрепят партньорите да се справят с последиците от нея, както в Африка, така и в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, чрез финансиране на инвестиции и премахване на пречките пред частните инвестиции. През 2015 г. над 60 милиона души са напуснали местата си на произход, за да търсят по-добър живот: в търсене на убежище от конфликти и войни или защото икономическите възможности в страните им на произход са ограничени. Около 40 % от всички разселени лица в света са били приети в държави в Северна Африка и Близкия изток, а други 30 % — в Африка на юг от Сахара. Съчетанието от голям брой разселени лица и слаби икономически перспективи е общо предизвикателство за ЕС и държавите партньори.

Външните политики на Съюза, и по-специално политиката за развитие и политиката за съседство, имат за цел да утвърждават ценностите и да защитават интересите на Съюза, включително чрез насърчаване на благоденствието. Икономическият растеж е предпоставка за устойчиво развитие, но в развиващите се страни към момента той е достигнал най-ниското си равнище от 2003 г. насам. Нестабилността и конфликтите в Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство, бяха изострени от световната икономическа криза, което доведе до повишаване на общата задлъжнялост. Дружествата са изправени пред ограничено кредитиране, което намалява достъпа до финансиране за крайно необходими инвестиции. Неустойчивото използване на природните ресурси често лишава развиващите се страни на потенциални източници на икономически растеж.

Само 6 % от преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в развиващите се страни са за нестабилни държави⁹, вследствие на което инвестициите на глава от

⁸ EUCO 26/16.

⁹ През 2012 г. размерът им е възлизал на 38,7 милиарда щатски долара според доклада на ОИСП „States of Fragility“ (2015 г.).

населението са на равнище, почти пет пъти по-ниско отколкото в други развиващи се страни. Също така разходите за започване на бизнес са близо три пъти по-високи в нестабилните държави, отколкото в държавите, в които няма нестабилност. Растежът в Африка забави темповете си до най-слабите равнища, регистрирани от години, независимо от продължаващия демографски растеж. В съчетание със сериозните проблеми със сигурността, тази тенденция изостря бедността, пречи на устойчивото развитие и поражда икономически и социални условия, които често са сред първопричините за миграцията.

Поставянето на по-силен акцент върху инвестициите е ключов елемент от Програмата на ООН до 2030 г., заложените в нея цели за устойчиво развитие (ЦУР)¹⁰ и програмата от Адис Абеба за финансиране на развитието. Въпреки че официалната помощ за развитие продължава да е от основно значение за най-бедните и нестабилните държави в борбата им с бедността и да постигнат устойчиво развитие, други способи за финансиране на нашите държави партньори придобиват значително допълнително значение, в това число инвестициите, търговията, мобилизирането на вътрешните ресурси и доброто управление. В икономически план е необходим нов подход за привличане по-специално на инвестиции от частния сектор, за да се генерират инвестиции в мащабите, необходими за справяне с икономическите, социалните и екологичните предизвикателства. Ангажиментите, поети в Адис Абеба от международната общност¹¹, в това число от ЕС и неговите държави членки, са насочени към насърчаването на приобщаващ икономически просперитет за подобряване на благосъстоянието на хората, като същевременно се опазва околната среда. В рамките на този процес¹² насърчаването на стабилен достъп до финансиране при благоприятни условия е от основно значение.

Този нов целеви подход ще спомогне да се подкрепи устойчивото развитие в държавите партньори, които от своя страна ще се превърнат в развиващите се пазари на бъдещето. Той също така ще предостави възможности за частните предприятия в контекста на търговията и инвестициите, включително за предприятията от Европа, подкрепяйки по този начин европейската икономическа дипломация и способствайки за икономическия растеж в Европа. С него ще се подкрепи прилагането на новата рамка за партньорство, предложена от ЕС на държавите партньори.

За да постигне тези цели, които са в пълно съответствие с Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз¹³ и с преразгледаната европейска политика за съседство¹⁴, **Комисията представя за**

¹⁰ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

¹¹ Програмата за действие от Адис Абеба за финансиране на развитието.

¹² Този процес включва мобилизиране на вътрешни ресурси, официална помощ за развитие, както и мобилизиране на инвестиции съгласно регулаторните рамки, които залагат нужните стимули.

¹³ Достъпна на адрес:

http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_review_web.pdf.

¹⁴ Съвместно съобщение „Преглед на европейската политика за съседство“ от 18 ноември 2015 г., JOIN(2015)50 final.

първи път амбициозен план, насочен първоначално към Африка и държавите, обхванати от европейската политика за съседство. Това ще бъде също така важен принос, който ЕС ще представи на партньорите си на предстоящото заседание на Общото събрание на ООН в Ню Йорк, където споделянето на общата отговорност за справяне с дългосрочните тенденции в областта на миграцията ще бъде в центъра на дискусиата.

Пакетът от мерки за Плана за външни инвестиции

Пакетът за ПВИ, приет от Комисията днес, се състои от следните елементи:

1. Предложение за регламент относно Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР) и за създаване на гаранция от ЕФУР и на гаранционен фонд на ЕФУР;
2. Доклад на Комисията относно междинния преглед на прилагането на Решение № 466/2014/ЕС по отношение на гаранцията от ЕС за ЕИБ за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза;
3. Предложение на Комисията за решение на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на гаранция от ЕС на ЕИБ за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза;
4. Доклад на Комисията до Парламента и до Съвета относно външната дейност на ЕИБ с гаранция от бюджета на ЕС за 2015 г.;
5. Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент № 480/2009 на Съвета относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности;
6. Проект на решение на Комисията относно отделната мярка „Създаване на Платформа за инвестиции за Африка“ и за отмяна на Решение С(2015)5210;
7. Проект на решение на Комисията относно „Платформа за инвестиции в рамките на политиката за съседство“ за изменение на Решение С(2016)3436 на Комисията относно механизма за инвестиции по линия на добросъседството в рамките на Европейския инструмент за съседство; както и
8. Проект на решение на Комисията относно отделната мярка за принос към гаранционния фонд на ЕФУР, който да бъде финансиран със средства по линия на 11-ия Европейски фонд за развитие.

Основните елементи на Европейския план за външни инвестиции

ПВИ осигурява съгласуван европейски подход към инвестициите извън ЕС чрез съчетаване на съществуващите инструменти с три важни новаторски елемента. На първо място, той съчетава в един съгласуван план различни действия, с които в държавите партньори да се насърчи по-благоприятната среда за бизнеса и от гледна точка на политиките в по-общ план, що се отнася до достъпа до финансиране и разработването на икономически жизнеспособни проекти. На второ място, с него се създава единна входна точка за исканията за финансиране, като по този начин се осигуряват ефективност и мобилизиране на публичните финансови институции и частния сектор. На трето място, посредством нов гаранционен механизъм той отговаря на конкретните нужди от частни инвестиции в среда с по-висок риск.

ПВИ представлява нов подход към начина, по който Съюзът подкрепя устойчивото развитие и набелязва, подготвя и предоставя подкрепа за инвестиционни проекти в държави извън Европа. Планът предлага интегрирана рамка за партньорство, която дава възможност за сътрудничество между ЕС, държавите членки, международните финансови институции, други донори, публичните органи и частния сектор. С него ще се подобрят начинът, по който се използват ограничените публични средства, и начинът, по който публичните органи и частните инвеститори си сътрудничат по инвестиционни проекти¹⁵. С него също така ще се подкрепят реформите, нужни за борба с корупцията и подобряване на икономическото управление и местната бизнес среда, в пълно сътрудничество със съответните държави партньори.

Планът има за цел да стимулира инвестициите и създаването на работни места в Африка и в държавите, обхванати от европейската политика за съседство, чрез привличане на инвестиции, и по-специално инвестиции от частния сектор. Той се основава на опита, придобит с ЕФСИ, и се ползва с експертния опит на Комисията, ЕИБ и други институции с инвестиционни механизми за развиващите се страни.

Планът ще работи успоредно със съществуващите инструменти в областта на международното сътрудничество и развитието и ще ги допълва. По-конкретно, той ще допълва осъществяваните с държавите партньори проекти по линия на Извънредния доверителен фонд на ЕС за Африка¹⁶ и регионалния доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия¹⁷, за да се постигнат краткосрочните цели на рамката за партньорство. Това ще бъде постигнато чрез подсилване на по-дългосрочните стратегии за развитие, които осигуряват реални икономически възможности за местното население и реинтегрираните

¹⁵ Като допълнителен принос към координирания европейски подход към миграцията, за който беше призовано в съобщението от 7 юни, и в допълнение към Плана за външни инвестиции Комисията ще разгледа възможността ЕС да стане акционер в Банката за развитие към Съвета на Европа.

¹⁶ C(2015) 7293 final от 20 октомври 2015 г.

¹⁷ C(2014) 9615 final от 10 декември 2014 г.

мигранти, като така ще се работи за отстраняване на първопричините за миграцията. По този начин планът представлява важен инструмент за постигане на целите за устойчиво развитие и за мобилизиране на допълнителни ресурси за развитие в съответствие с програмата за действие от Адис Абеба за финансиране на развитието. В държавите, обхванати от европейската политика за съседство, с плана ще се насърчава икономическото развитие за постепенно стабилизиране и преход от спешните мерки към структурни такива. Възможността за насочване на инвестициите по линия на плана към устойчива и възобновяема енергия ще допринесе и за изпълнението на COP21.

Планът е разделен на три основни части, за да постигне своята обща цел за създаване на работни места и устойчив растеж:

- i) мобилизиране на инвестиции;
- ii) засилване на техническата помощ; и
- iii) подкрепа за икономически и структурни реформи, целящи подобряване на средата за бизнеса и от гледна точка на политиките в по-общ план.

Тези приоритети са в духа на основните принципи на Плана за инвестиции за Европа и придобия във връзка с него опит. Структурните и институционалните реформи и подобряването на цялостната бизнес среда са от основно значение, за да се подкрепи дългосрочният устойчив растеж. Без тях ефектът от инвестициите може да се окаже краткотраен.

За ефективното увеличаване на инвестициите в държавите партньори се изискват специален анализ и решения, съобразени с конкретната ситуация. Това важи с особена сила в държавите партньори, засегнати от нестабилност, конфликти, значителна по обем изходяща миграция и слаби институции в публичния сектор. За целта в рамките на плана ще се създадат специални инвестиционни прозорци.

1. Мобилизиране на инвестиции

Комисията предлага да се създадат нови възможности за инвестиции в партньорски държави чрез увеличаване на наличните ресурси от ЕС по начин, сходен с Плана за инвестиции за Европа и ЕФСИ. В центъра на Плана за външни инвестиции е създаването на нов **Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)**¹⁸. ЕФУР ще се състои от регионални инвестиционни платформи, които ще съчетават финансиране от съществуващите инструменти за смесено финансиране¹⁹ и гаранцията от ЕФУР, съставена от средства от

¹⁸ Предложение на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за устойчиво развитие (ЕФУР) и за създаване на гаранция от ЕФУР и на гаранционен фонд от ЕФУР, COM(2016) 586.

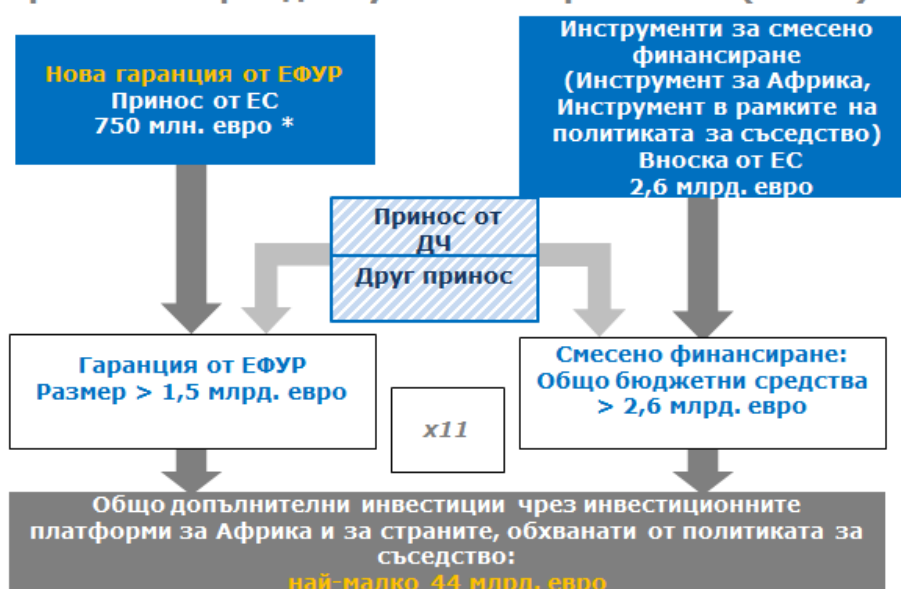
¹⁹ За Африка вж. Решение (2015)5210 на Комисията, а за политиката за съседство — Решение за изпълнение на Комисията (2016)3436.

бюджета на ЕС и 11-ия Европейски фонд за развитие²⁰. Чрез структурата на управление на ЕФУР ще се постигне тясна координация с действията, предприети в рамките на предлагания разширен мандат за външно кредитиране на ЕИБ, включително нейната нова Инициатива за устойчивост и Инструмента за инвестиции за АКТБ.

Въз основа на вноската от 3,35 милиарда евро от бюджета на ЕС и Европейския фонд за развитие **се очаква ЕФУР да привлече допълнителни публични и частни инвестиции, които да достигнат общо 44 милиарда евро**. С цел да придаде по-голяма сила на новия фонд и да го направи по-ефикасен, Комисията призовава държавите членки и другите партньори да съгласуват своя принос с този на ЕС. Ако този принос съответства на гаранцията от ЕС с описаните по-долу възможности за гъвкавост, общият размер на допълнителните инвестиции би могъл да бъде 62 милиарда евро. Ако той съответства и на смесеното финансиране, този размер може да достигне 88 милиарда евро.

НОВА РАМКА ЗА ПАРТНЬОРСТВО – ПЛАН ЗА ВЪНШНИ ИНВЕСТИЦИИ

Европейски фонд за устойчиво развитие (ЕФУР)

* Плюс условен пасив в размер на 750 млн. евро.

1.1. Как ще стане това на практика?

Съчетаването на съществуващи и трайно установени инструменти за смесено финансиране с нова, допълнителна гаранция и поставянето им в единна рамка ще създадат **една-единствена структура** за публичните и частните

²⁰ Вътрешно споразумение между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1).

инвеститори. Това ще даде възможност на партньорите да намерят бързо най-подходящите продукти и ще превърне проектите в реалност, създаваща работни места и допринасяща за устойчивото развитие.

Първите две регионални инвестиционни платформи ще обхващат Африка и държавите, обхванати от Европейската политика за съседство (на юг и на изток), като ще има възможност за разширяване на обхвата и включване на други региони на по-късен етап. Новите платформи ще съчетават съществуващите инструменти за смесено финансиране (Инструмента за инвестиции за Африка и Инструмента за инвестиции в рамките на политиката за съседство), като целите им ще бъдат преразгледани и ще бъдат определени нови задачи. Гаранцията от ЕФУР ще помогне за нарастване на заемите и ще увеличи коефициента на ливъридж, което ще бъде от полза за крайните бенефициери и проекти. Новият подход ще даде възможност за поделяне на риска, свързан с инвестициите, с други инвеститори, и по-специално с представители на частния сектор. Чрез него ще се привлекат частни инвестиции, тъй като ще се работи по ключовите фактори, които понастоящем възпрепятстват тези инвестиции.

Конкретните проекти ще бъдат съвместно договорени от всички заинтересовани страни, като се използва бърза процедура. Държавите от Африка и държавите, обхванати от Европейската политика за съседство, често са изправени пред общи предизвикателства, но е необходимо да се вземат под внимание и специфичните условия за съответния регион или отрасъл. Поради това активното участие и ангажираност на партньорските държави при изготвянето и изпълнението на проектите ще бъдат от основно значение. Финансовите институции, които вече осъществяват дейност в съответните региони, ще бъдат поканени да представят свои предложения за това как могат да се възползват от новата гаранция. ЕИБ, която е една от основните финансови институции, участващи в изпълнението, ще предоставя насоки за повишаване на качеството на инвестициите и на ефекта от тях. Действията ще бъдат насочени към социално-икономическите отрасли и по-специално инфраструктурата, а именно енергетиката, водата, транспорта, информационните и комуникационните технологии, околната среда и социалната инфраструктура, както и към инвестиции в човешки капитал и достъп до финансиране за микро-, малките и средните предприятия, като се обърне специално внимание на създаването на работни места, включително за младите хора и жените.

ЕИБ — стратегическият партньор на ЕС за извършването на инвестиции — ще подкрепи тази инициатива на ЕС, като финансира инвестиции, отговарящи на условията за подкрепа от ЕФУР, и привлече други източници на финансиране, по-специално от частния сектор.

1.2. По-голям ефект

Подобно на ЕФСИ и няколко финансови инструмента, подкрепяни от инструментите на ЕС за смесено финансиране от 2007 г. насам, новата гаранция от ЕФУР ще мобилизира допълнителни инвестиции, особено от частни инвеститори. Инвестициите ще бъдат насочени към конкретни региони, държави или отрасли чрез създаването от Комисията на т.нар. „инвестиционни прозорци“. Гаранцията ще се предоставя на отговарящите на условията за получаването ѝ структури (финансови институции или инвеститори от частния

сектор) посредством споразумения за гаранция, чрез които се привеждат в действие инвестиционните прозорци. В замяна тези структури ще предоставят подпомагане (посредством заеми, гаранции, капитал или сходни продукти) за избран набор от инвестиционни проекти и ще гарантират, че покритието от гаранцията се предава на крайните бенефициери. Консервативните оценки на Комисията сочат, че всяко гарантирано евро ще мобилизира инвестиции, възлизащи на над 10 евро.

Комисията предлага иновативна схема, при която гаранцията от 1,5 милиарда евро, за която има обезпечение от бюджета на ЕС, ще бъде подкрепена от гаранционен фонд на стойност 750 милиона евро²¹, като по този начин ще има максимален ефект от новата гаранция от ЕФУР и ще бъде натрупана критична маса, която ще може да постигне резултати в съответствие с набелязаните нужди. Ефектът от новата гаранция от ЕФУР ще бъде значително по-голям, ако държавите членки вземат решение за допълнителен принос от поне 750 милиона евро под формата на **гаранция за втора загуба, която ще бъде задействана единствено при малко вероятния сценарий на натрупване на загуби, надхвърлящи 1,5 милиарда евро. Държавите членки, които са участвали с принос, няма да понесат условни пасиви, надхвърлящи размера на своята гаранция. Държавите членки ще могат да дадат своя принос и под формата на парични средства. Важно е да се отбележи, че при оценката на публичните финанси в контекста на Пакта за стабилност и растеж Комисията ще възприеме благоприятна позиция към приноса на държавите членки към Фонда, какъвто беше подходът и при ЕФСИ²². В случай че приносът на държавите членки е под формата на парични средства, той следва да се счита за еднократна мярка; по принцип гаранцията от държава членка не би се отразила на държавния дефицит освен ако не бъде задействана²³.**

Освен това държавите членки, допринасящи за увеличаването на гаранцията от ЕФУР, ще получат разрешение да посочат конкретна цел за която да се използва приносът им. Това може да се направи по регион или отрасъл. По този начин ще се помогне целта за постигане на максимално голям ефект от Плана за външни инвестиции да бъде приведена в съответствие с приоритетите на държавите членки.

²¹ Идващи от бюджета на Съюза и 11-ия Европейски фонд за развитие. В допълнение ще има условен пасив, възлизащ на 750 милиона евро.

²² Вж. съобщение на Комисията „Пълноценно използване на гъвкавостта, заложената в действащите разпоредби на Пакта за стабилност и растеж“ от 13 януари 2015 г., COM (2015) 12.

²³ По принцип приносът под формата на парични средства следва да се смята за еднократна мярка, която не се отразява на съответната фискална позиция при оценяването на нужните фискални корекции в контекста на Пакта за стабилност и растеж. По принцип националната гаранция няма да се отрази на публичния дълг, тъй като за нея не са необходими начални касови плащания, нито ще се отрази на съотношението на държавния дълг към БВП освен ако тази гаранция не бъде задействана. На практика оценката на това как конкретна гаранция ще се отрази на дефицита или дълга на съответната държава членка трябва да се направи от компетентния статистически орган.

1.3. Кой взема решенията?

Комисията ще бъде съветвана от стратегически съвет и два оперативни съвета — по един за всяка регионална инвестиционна платформа. Тя ще ръководи секретариата на ЕФУР, който ще следи за изпълнението на всички задачи и функции, необходими за постигането на целите на Фонда. Стратегическият съвет, който се председателства съвместно от представители на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и в който са представени държавите членки и ЕИБ, ще дава стратегически насоки и ще помогне на Комисията да определи общи инвестиционни цели по отношение на използването на гаранцията от ЕФУР, като така ще се постигнат координираност и съгласуваност между регионалните инвестиционни платформи, както и с мандата за външно кредитиране, инициативата за устойчивост и Инструмента за инвестиции за АКТЬ, които се ръководят от ЕИБ. Чрез консултациите, които ще предоставя на Комисията, ЕИБ ще допринесе активно за оперативното управление на гаранцията.

Ще бъдат осигурени надеждни технически оценки и надлежни проверки, както и бързото изпълнение на отделните проекти. Финансовата осъществимост на проектите и свързаните с тях рискове ще се оценяват от структурите, отговарящи на условията за получаване на гаранцията, и ще се проверяват от независими експерти с цел осигуряването на надеждност по отношение на частния сектор, преди предложенията за инвестиции да бъдат одобрени от Комисията. Що се отнася до практическите подробности за изпълнението на гаранцията, решението за тях ще бъде взето за всеки инвестиционен прозорец поотделно.

2. Засилване на техническото подпомагане с партньорските държави

За мобилизирането на повече инвестиции е необходимо да се изготвят надеждни от финансова гледна точка, привлекателни и обмислени проекти. В контекста на Плана за външни инвестиции Комисията предостави значителни ресурси за техническо подпомагане, за да помогне на партньорските държави да привлекат инвестиции чрез изготвянето на повече на брой проекти, които са финансово осъществими, и разпространяването на информация за тях сред международните инвеститори. Комисията ще използва опита на ЕС, натрупан в контекста на Плана за инвестиции за Европа, по-специално във връзка с изграждането на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти.

Техническото подпомагане ще бъде насочено към по-доброто подготвяне на проектите и разпространение на информация за тях, така че те да могат да привлекат повече инвестиции, като за тези цели ще се използват финансовите пакети за техническо подпомагане, изготвени в рамките на регионалните инвестиционни платформи на ЕФУР. Наличното техническо подпомагане в партньорските държави, имащо за цел развитието на частния сектор чрез конкретни тематични, национални и регионални програми на ЕС, ще бъде пренасочено, за да може да допринесе за изпълнението на общите цели на

Плана за външни инвестиции, и по-специално за привличането на трайни инвестиции.

Посредством посветен на проектите уебпортал ще бъдат представени възможностите за финансиране и техническото подпомагане, предоставяни от ЕС, и ще бъде предоставен достъп до тях.

Освен това Комисията ще продължи структурирания диалог, за да бъде наясно с потребностите и ограниченията на местния частен сектор и да увеличи потенциала на европейския частен сектор за инвестиране и предприемане на дейности в партньорските държави. Също така, в координация с държавите членки тя ще насърчава и подпомага широки дискусии относно политиката с участието на публичния и частния сектор в партньорските държави, чиято цел ще бъде открояването на ключови предизвикателства и възможности. Комисията ще осигури и целенасочено изграждане на капацитет за представителите на частния сектор, включително търговски камари, социални партньори и организации, представляващи микро-, малки и средни предприятия и жени предприемачи.

3. Подобряване на икономическото управление и на средата за развиване на политика и бизнес в по-широк план и съвместни действия с частния сектор

Планът е насочен също така към подобряване на бизнес средата в партньорските държави. Той ще постигне това чрез засилване на диалога относно икономическите и социалните политики между ЕС и партньорските държави, като целта е да се установят по-ефективни правни уредби, политики и институции, които насърчават икономическата стабилност, устойчивите инвестиции и приобщаващия растеж. Осигуряването на обучение под формата на практически курсове, ориентирани към политиката, ателиета с практическа насоченост, проекти за побратимяване и семинари ще засили капацитета на служителите за анализиране на икономическите промени и за изготвяне и осъществяване на ефективни политики. Политическите диалози и диалозите относно политиките с партньорските държави ще бъдат засилени, за да се подпомогнат устойчивият и приобщаващ растеж, зачитането на правата на човека и борбата с корупцията, организираната престъпност и незаконните финансови потоци и да се подобрят търговските взаимоотношения с партньорите на ЕС. Тези диалози, водени в тясна координация с партньорските институции, които осъществяват дейност в държавите, ще допринесат за по-доброто регулиране и развиване на пазарите в партньорските държави, което ще подобри възможностите за заетост и ще подпомогне развитието на местния частен сектор.

По-благоприятната бизнес среда и инвестиционен климат в партньорските държави ще бъдат от полза както за местния частен сектор, така и за дружествата от ЕС, желаещи да инвестират. Ще бъдат създадени повече работни места, а икономическите връзки между партньорските държави и ЕС ще бъдат засилени, което ще бъде от полза и за двете страни. По този начин Планът за външни инвестиции ще допълни Плана за инвестиции за Европа.

Като част от ангажимента си за устойчиво развитие ЕС ще използва пълноценно съществуващите инициативи, свързани с енергийната област и областта на климата. Освен това ще се стимулират преките контакти с дружества и отраслови организации, като целта е да се насърчават по-активното участие на частния сектор и основаните на пазара решения в устойчивото селско стопанство и хранително-вкусова промишленост, устойчивата енергетика, инфраструктурата и социалните отрасли.

III. Следващи стъпки

Комисията приканва съзаконодателите да работят приоритетно по предложенията, приети днес в съответствие с исканията от заседанието на Европейския съвет през юни. Европейският парламент и Съветът са приканени да засилят и разширят мандата на ЕФСИ и да стартират изпълнението на Плана за външни инвестиции чрез създаването на ЕФУР, който следва да започне да действа възможно най-скоро и най-късно до срещата на върха между ЕС и Африка, предвидена понастоящем за есента на 2017 г. По време на преговорите Комисията ще окаже помощ на Европейския парламент и на Съвета и ще продължи да води диалог с всички заинтересовани страни.

Освен това тя ще се възползва от опита си, натрупан при прилагането на тези инструменти, при предстоящите дискусии за новата многогодишна финансова рамка.